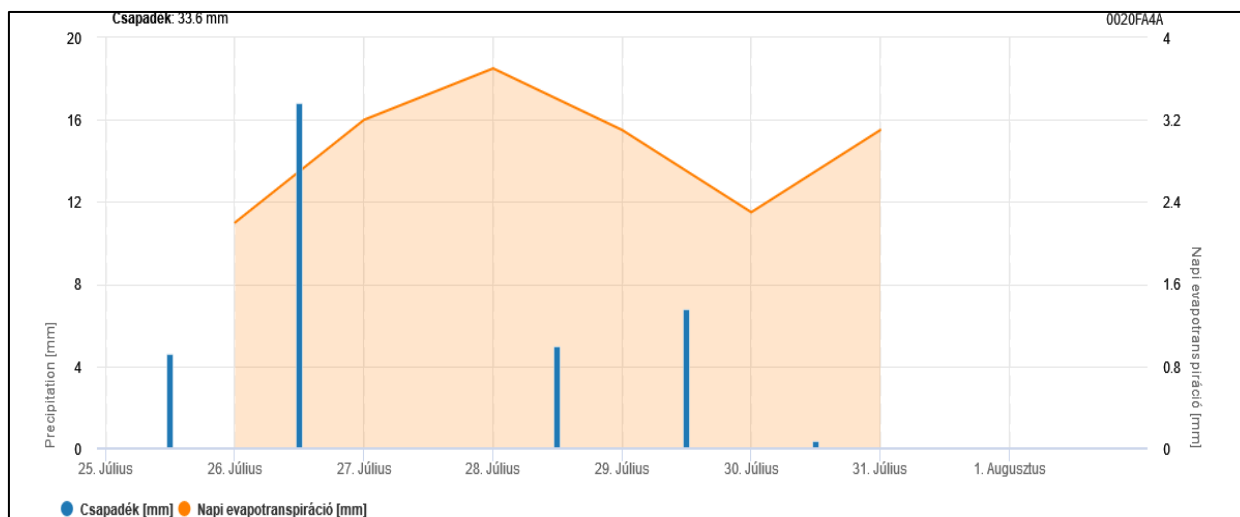

MAGYAR NÖVÉNYVÉDŐ MÉRNÖKI ÉS NÖVÉNYORVOSI KAMARA Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezet

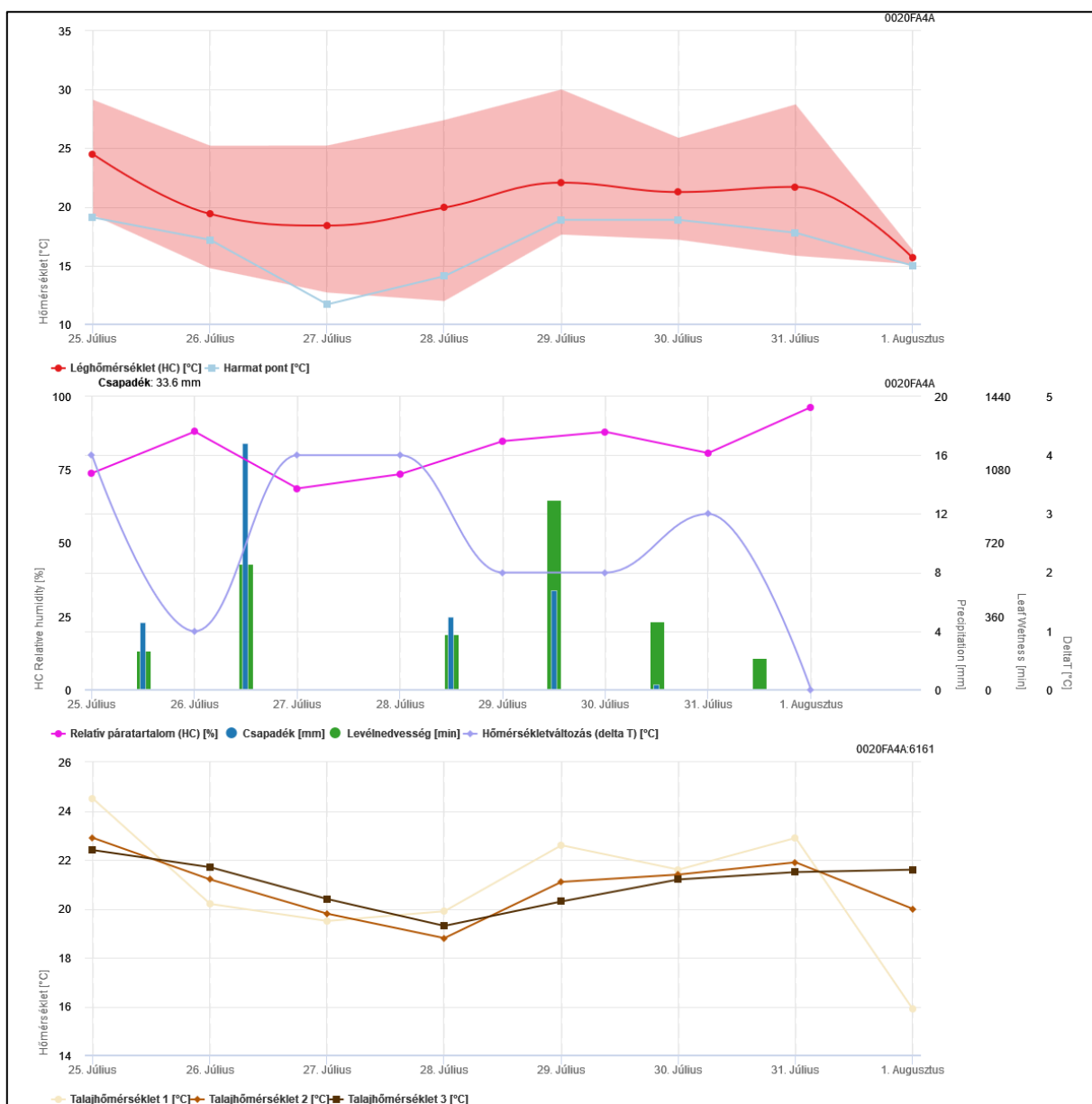
Hajdú-Bihar Megye növényvédelmi időszakos helyzetképe

Az elmúlt héten átvonuló hidegfront hatására megyszerte heves zivatarok alakultak ki, melyből helyenként jelentős mennyiségű csapadék hullott. Az elmúlt csapadékos időszak ellenére negatív a talajok vízmérlege, mivel a jelentősebb mennyiség legtöbbször csak kisebb területeken hullott. Az őszi vetések talajelőkészítése, a vízmegőrzés továbbra is kiemelt jelentőséggel bír.

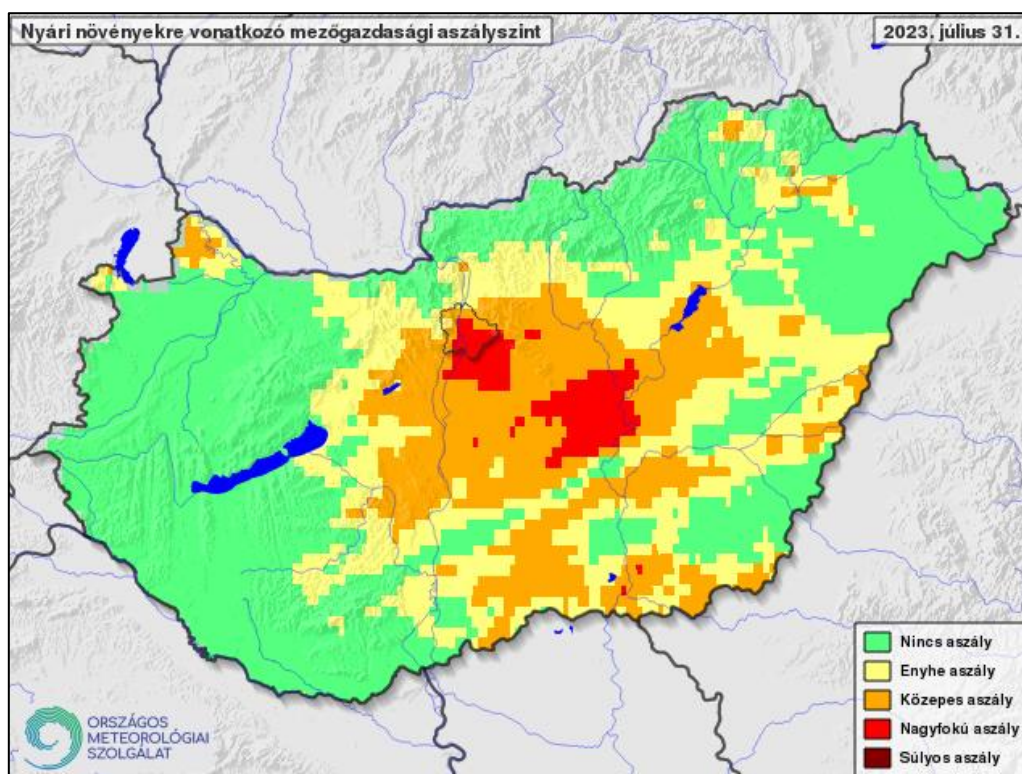
A csapadék mennyiség és az evapotranspiráció alakulása, Debrecen, 2023.07.25.-07.31.

Forrás: Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara HBM-i szervezetének debreceni i-Metos állomása

A környezeti tényezők együttes alakulása Debrecen, 2023.07.25.-07.31.

Forrás: Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara HBM-i szervezetének debreceni i-Metos állomása

<https://www.met.hu/idojaras/agrometeorologia/aszalyinfo/>

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten, előzmények

Fenológiaiak (30. hét)

Napraforgó: virágzás vége-magképződés (BBCH 69-71)

Kukorica: virágzás vége-szemfejlődés (BBCH 69-71 (73))

Alma: 70%-os gyümölcsméret (BBCH 77)

Polifág károsítók

Megyénkben a mezei pocok (*Microtus arvalis*) populáció folyamatosan növekszik, az elmúlt héten a gabonatarlók ápolásának hatására elkezdődött a kapás kultúrákba való áttelepülése. A napraforgó és a cukorrépa táblák szegélyében megjelent a pocok kártétel. A kártétel mértéke a kapás kultúrákban egyelőre nem jelentős, de a pocok további szaporodása folytatódik. A gabonatarlókba vetett „zöldítés” vélhetően szintén elő fogja segíteni a pocok populáció növekedését, ezért az **őszi védekezésre fel kell készülni.**

A hörcsög (*Cricetus cricetus*) szórványosan megjelent, kártételét egyelőre nem tapasztaltuk.

Szántóföldi növények

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten a napraforgóban

A napraforgó állományokban elvétve, de még mindig lehetett a napraforgó peronoszpórával (*Plasmopara halstedii*) találkozni. A fertőzés mértéke az észlelési küszöb környékén alakult, a későbbiekben már nem kell a fertőzés terjedésével számolnunk.

Az elmúlt héthez képepest némileg nőtt az alternariás levélfoltosság (*Alternaria helianthi*, *A. helianthificiens*) fertőzés mértéke. Az alternaria lassú terjedését tapasztaltuk az állományokban, a fertőzöttség mértéke csak a fogékony fajtákban közelítette meg a védekezési küszöbértéket.

A fóma (*Phoma macdonaldii*) észlelési szinten a táblák többségén megtalálható volt, lassú terjedése volt megfigyelhető. A fertőzés további terjedésével csak a csapadékosabb területeken kell számolni.

A fehérpenész (*Sclerotinia sclerotium*) fertőzésre utaló tünetekkel minden napraforgó táblán talákoztunk, de egyelőre a kórokozó beazonosítása még nem egyértelmű. A fehérpenész fertőzöttség mértékét meggyénkben 0,5-4 % között becsüljük. A csapadékosabb területeken a fertőzés további lassú terjedése várható.

A hamuszürke szárkorhadás (*Macrophomina phaseolina*) fertőzésre utaló hervadásos tünetek is megtalálhatóak a táblákon. A fertőzés mértéke egyelőre alacsony, illetve még nehezen különíthető el a fehérpenész okozta hervadástól.

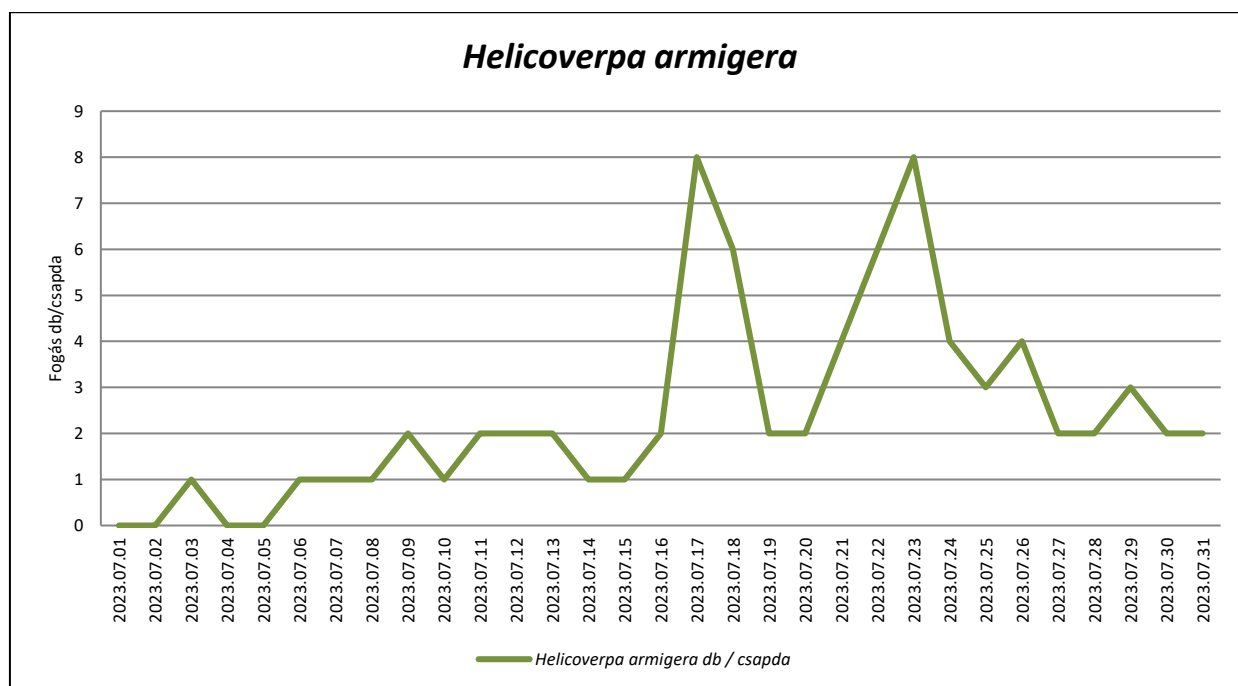
A mezei poloska (*Lygus pratensis*) minden napraforgó táblán megtalálható volt, de a fertőzöttség mértéke igen szélsőségesen alakult. Meggyénkben jellemzően gyenge a fertőzöttség, de szórványosan előfordulnak közepesen fertőzött táblák is.

A napraforgóba a levéltetvek helyét átvették a kabócák, melyek az állományokban tömegesen megtalálhatóak.

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten a kukoricában

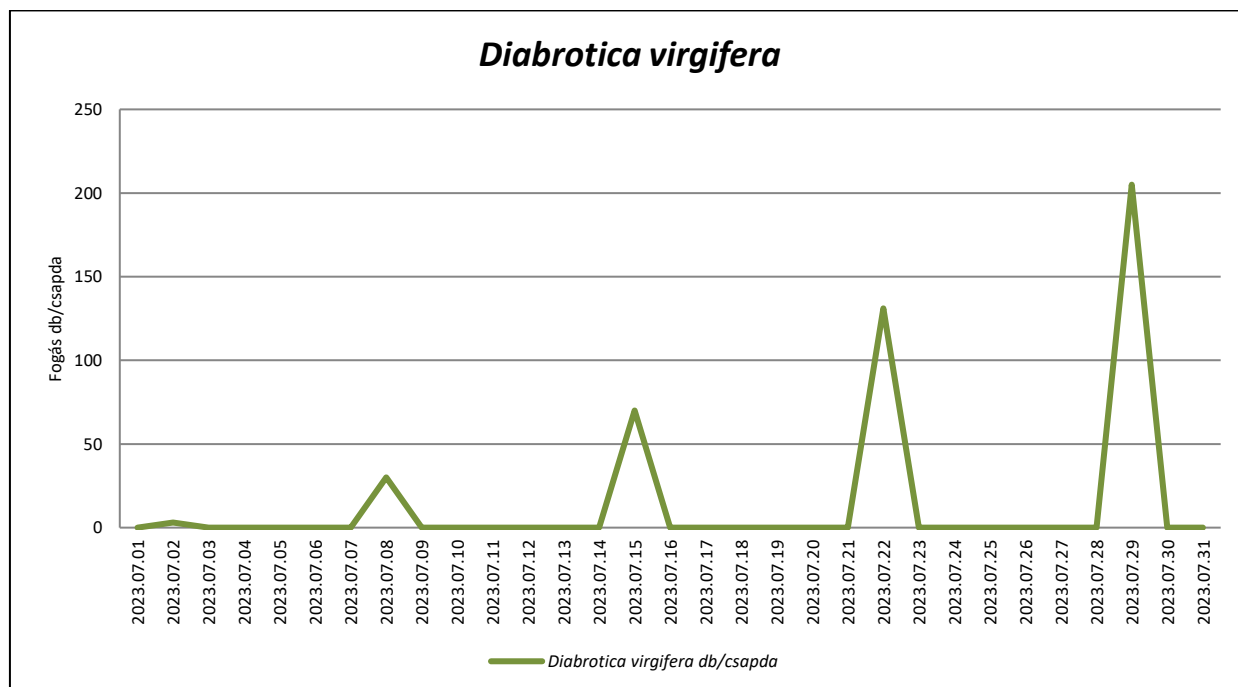
A kukoricamolylepke (*Ostrinia nubilalis*) második nemzedékének rajzása elkezdődött, a fénycsapdában már megjelentek az első imágók.

A gyapottok-bagolylepke (*Helicoverpa armigera*) már tömegesen van jelen a csapdáknak. Az első nemzedék rajzása hektikus, ennek ellenére a csemegekukoricában a csővégekben 5-8%-ban megtalálható a lárva. A károsító számára kedvező időjárás miatt a gyapottok-bagolylepke második-harmadik nemzedéke még okozhat meglepetést, ezért folyamatosan figyelemmel kell követni a rajzást és a populáció méretének változását.

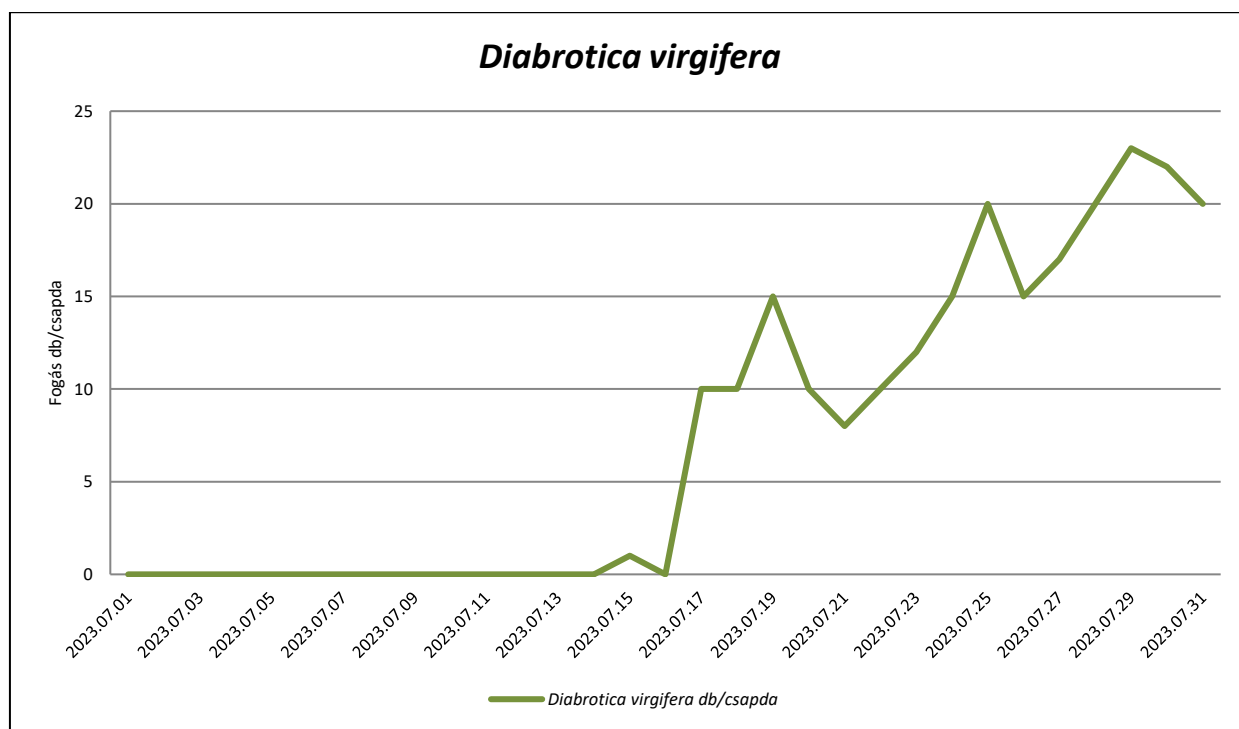

A gyapottok-bagolylepke rajzása, Debrecen

Az amerikai kukoricabogár (*Diabrotica virgifera*) fertőzöttség mértéke igen szélsőségesen alakul, egyes táblákon alig találunk néhány egyedat míg másol tömegesen jelen volt. A hálózások során 20-30 %-ban találtunk tojásokkal teli nőstényeket, mely a tömeges tojásrakás közeledtét jelzi. A védekezést még most sem késő elvégezni az imágók ellen.

A kukoricabogár rajzása, Darvas

A kukoricabogár rajzása, Debrecen

Kukoricabogár kártétel, Berettyóújfalu

fotó: Nagy László

Kertészeti növények

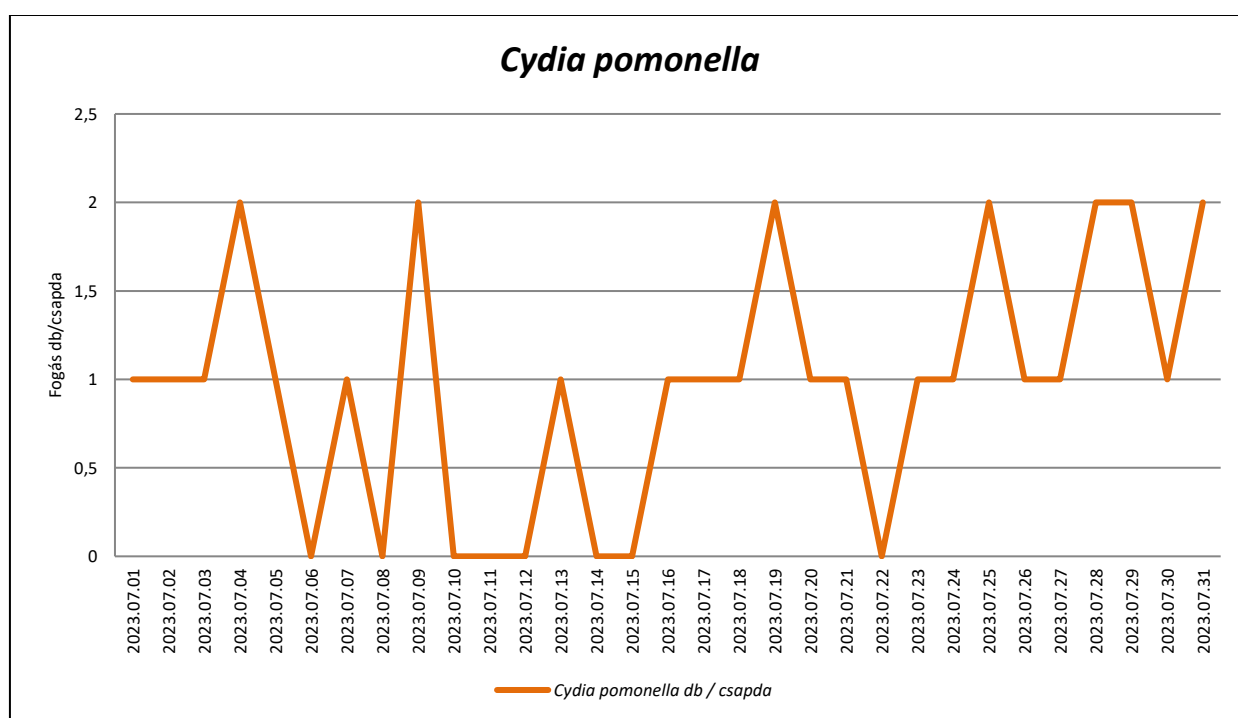
Alma

Az elmúlt hét időjárása kedvezett a kártevők számára.

Az almában az almafa lisztharmat (*Podosphaera leucotricha*) szekunder fertőzésre lassú de folyamatos terjedése megfigyelhető. A fogékony fajtákban a fertőzöttség mértéke 5-15% körüli. A kedvező időjárás miatt a lisztharmat további terjedésére kell számítani.

Az alma varasodás (*Venturia inaequalis*) fertőzés terjedése a hét végi csapadékos idő hatására ismét lendületbe jött. A varasodás okozta levél fertőzés az érzékeny fajtákban gyenge-közepes mértékű.

Az almamoly (*Cydia pomonella*) második nemzedékének első egyei is megjelentek a csapdákbán, ami a nemzedékek összemosódását jelenti.

Debrecen, 2023.07.31